

CORRETJOLA PETITA

Convolvulus arvensis L.

[1753, Sp. Pl. : 153] $2n=24,48,50$

Làmina: THOMÉ, OTTO WILHELM

NOMS POPULARS

Alemany: Acker-winde/Ackerwindenkraut

Anglès: Field bindweed/Bearwind / Bindweed / Common bindweed/ Cornbind / Field morning-glory / Lesser bindweed / Ropebind / Small bindweed

Àrab: لبلاب الحقول

Aragonès: corretilla, corrigüela, corrioles, corrodiella, corrotilla, corroziella, corrubiela, corruziella, corruziela, currubiella, currugüella, gorrutialla, gurutialla, recotilla; corguella, corguellas, corredera, correguella, correola, corretiella, corretilla, correxeta, corrigüella, corrioles, corrotilla fina, corrotillas, corrutilla, corruziella, corruziella, currubiella, currugüella, currutiella, gorrotiecha, gorrotillas, recautilla, recotillas.

Armeni: Պատաստուկ դաշտային

Bable corrigüela, currubuela

Basc/Euskera: alxixár, amabirgina´ren athorra, atxixár, atxixárre, axaxár, axixár, axixárre, belarlatza, belarrratz, birunga, biurda, childurka, esquilluntza, esquiluntza, ezkarre, ezkerre, ezkerre-beltz, ezkerre beltz, ezkerre beltza, ezkerre-beltza, ezkilluntza, kanpantxilla-bedarr, kanpatxillar, lehuntz, lurrhuntz, lurruntza, lurruntze txiki, pipalore, pipila, sapabelarr, sapabelarra, sapabelharr, txildurka, txurrusta-belar, txurrusta-belarr, txurrutx, ziurda.

Castellà:

altabaquillo

arruela

campanica

campanilla

campanilla de pobre

campanilla de pobres

campanilla silvestre

campanillas

campanuzas

carigüela

carihuela

carihuelas

carnigüela

carregüela

carrigüela

carrigüela fina

carrihuela

carrihuela hembra

carrijuela

cerrihuela

cornigüela

cornigüelo

cornihuela

corrayuela

corredora	corrivuela	escarrigüelo
correguela	corroyuela	escoriegüela
corregüela	corroyuelas	escorigüela
corregüela	corruela	escorrigüela
corregüela menor	corrugüelas	garrotilla
correhuela	corruhuela	garrotillo
correhuela blanda	corrulluela	gorrotilla
correhuela de los campos	corruviela	guniolas
correhuela menor	corruyuela	hiedra de lagarto
correjuela	curriviela	hierba la víbora
correrruela	curriyuela	hilandera
correvuela	curruela hembra	hilanderas
correyuela	currugüela	manto blanco
corriguala	currujuela	marañuela
corrigüela	curruyuela	maroma
corrigüela borde	enredadera	panes
corrigüela fina	enredadera de los campos	raízdecilla
corrigüela muerta	enredadera silvestre	torregüela
corrigüela viva	escarigüela	yerba del muro
corrihuela	escarrigüela	zaramalla

- Català:** Corretjola/Camisola de la mare de Déu / Campanella / Campaneta / Corretjola de conradís / Corriola / Corritjola/ campanilla, corretjola de camp, corretjoles, corriola, corriola de camp, corrioles, corrioletes, corritjola, cruatelles, curriola, currubiella, faldes de la Mare de Déu, cornitjola, cornitxola, correjola, corretjola , corretjoles, corretjoleta , corrigiola, corrinjola, corrinjola, currinxola , currubiella, escorrigüela, esquerrigüela.
- Danès:** Ager snerle
- Eslovac:** Púpenec roľný
- Eslovè:** Njivski slak / Slak njivski
- Estonià:** Kassitapp/Harilik kassitapp
- Finlandès:** Peltokierto
- Francès:** Lisiron des champs / Petit liseron / Petite campanette / Vrillée
- Francès:** Akkerwinde
- Gaèlic:** Ainleog
- Gal·lès:** Cwlwm y cythraul
- Gallego:** capelo, corregola, corregota, correola menor, corriola, verdicela.
- Grec:** Κασκούσα / Κονβόλβουλος ο αρουραιός / Κονβόλβουλος ο κοινός / Κονβόλβουλος των αγρών / Μικρό περικοκλάδι / Περικλοκάδι / Περικοκλάδα / Περικοκλάδι έρπον / Περικοκλάδι το έρπον / Περιπλοκάδα / Περιποκλάδι / Ραματάκι / Χωνάκι / Χωνάκια
- Hebreu:** חבלל השדה
- Hongarès:** Apró szulák/Folyófü / Folyondár / Mezei szulák
- Islandès:** Vafningsklukka
- Italià:** Convolvolo/Vilucchio comune/Vilucchio
- Japonès:** セイヨウヒルガオ / せいようひるがお
- Noruec:** Åkervindel
- Persa/Farsi:** پیچک صحرايي
- Polonès:** Powoj polny
- Portuguès:** Trepadeira-do-campo, campainha, corriola, corriola-mansa, corriolla, curriol, erva-garriola, garriola, verdeselha, verdisela.
- Rus:** Вьюнок полевой
- Suec:** Åkervinda
- Turc:** Sarmaşıđı / Tarla sarmaşıđı
- Txec:** Svlačec roľní

Ucraïnès Берізка польова/ Березка польова
Xinès: 田旋花

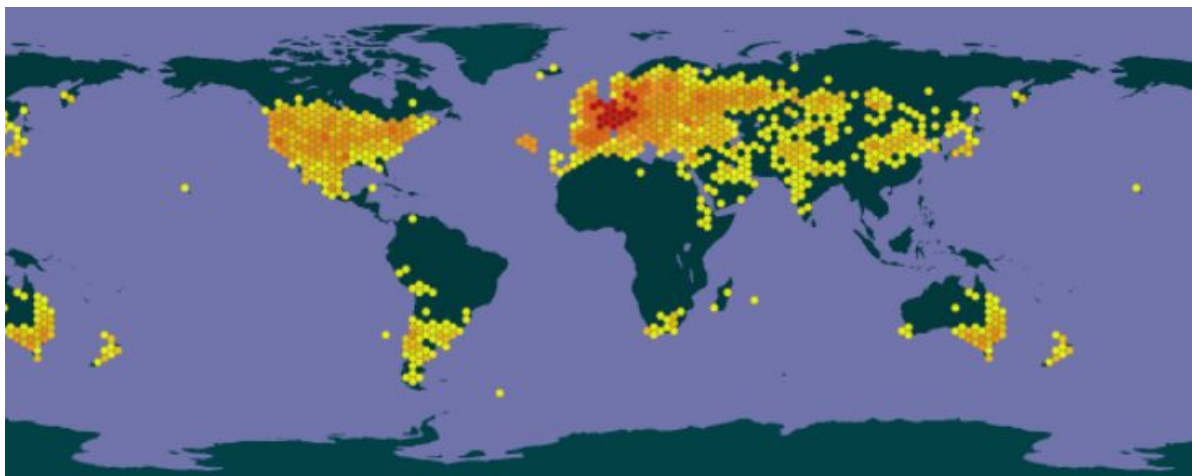
DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Dins el gènere, *Convolvulus arvensis* es distingeix per tenir les fulles inferiors netament peciolades, el limbe sagitat, ser planta herbàcia voluble, corol·la en embut de 15-35 mm, ovari i càpsula glabres, fulles superiors enteres, calze amb sèpals de de 3.5-4.5 mm, els externs obtusos o emarginats, peciol de les fulles de 4-17 mm. És una petita liana vivaç, amb el rizoma ramificat. Pot tenir alguns tricomes blanquinosos. Les tiges es poden allargar fins a 2 m i fer 2.5 mm de gruix, essent la llur secció poligonal, amb engruiximent linears longitudinals i solen créixer arrapades al terra o a a algun tutor. Les fulles fan 10-75 × 7-30 mm. Són peciolades o subsèssils, enteres, a vegades ciliades, amb peciol de 4-17 mm en general glabre, essent el de els fulle superiors més curt. Limbe oblong, oval-oblong a vegades suborbicular o quasi lanceolat, obtús o subagut, mucronat, cordat-hastat. Inflorescència en cimes amb 1-2 flors, ebracteada, laxa, amb peduncle de 15-60 mm, patent o erecto-patent. Flors pentàmeres, bracteolades, pedicel·lades. Bractèoles de 2.5-4 × 0.5-1.3 mm, quasi oposades, linear-lanceolades, agudes. Pedicels de 6-15 mm, més llargs que el calze. Calze campanulat amb sèpals de 3.5-4.5 × 2.2-4 mm, coriàcis, mucronats, glabres o molt pilosos-ciliats al dors, essent els externs oblongs, obtusos o emarginats amb voraviu membranaci estret i els interns amplemment oblongs o quasi orbiculars, obtusos, truncats o emarginats amb voraviu ample membranaci. Corol·la de 15-20 × 22-30 mm, en embut, amb lòbuls lleugerament sinuats, blanca o una mica rosada, sovint amb 5 bandes longitudinals més fosques o rosades, triangulars més o menys amples. Estams de 9-13 mm amb filaments lleugerament comprimits i glandulosos a la base, blancs. Anteres de 2-3 mm, papil·loses, blanques. Disc nectarífer entre els estams de 0.5-0.8 mm d'alçària, en anell, carnos. Ovari glabre. Estil de 7-8 mm. Estigmes de 2.5-4 mm, blancs. Càpsula de 6-8 × 5.5-6 mm, més llarga que el calze, esfèrica o el·lipsoidal, glabra, amb 3-4 llavors de 4-5 × 3 mm, glanduloses, amb una mena de gemmes, de color castany fosc.

MALURES: *Aspergillus niger*, *Erysiphe convolvulus*, *Melodogyne arenaria*, *Phoma crystallifera*, *Phomopsis convolvulus*, *Phytoplasma convolvulus*, *Phytoplasma solani*, *Puccinia punctiformis*, *Septoria convolvulus*, virus del mosaic del cogombre, virus del motejat del pebrot.

RIZOSFERA: *Rhizobium meliloti*

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Convolvulus arvensis al món, segons GBIF

Es fa en horts, guarets, marges de camins secs, herbassars nitròfils, des de la terra baixa a l'estatge subalpí. Força cosmopolita. Manca a la Sibèria, bona part d'Àfrica, meitat Nord de Sud-Amèrica i regions polars.

A Catalunya es pot trobar a totes les comarques. Sol anar acompanyada d'altres plantes ruderals i arvenses com ara:

<i>Amaranthus retroflexus</i>	<i>Digitaria sanguinalis</i>	<i>Papaver rhoeas</i>
<i>Anagallis arvensis</i>	<i>Diploaxis eruroides</i>	<i>Poa annua</i>
<i>Antirrhinum orontium</i>	<i>Eragrostis barrelieri</i>	<i>Polygonum aviculare</i>
<i>Atriplex hastata</i>	<i>Galium aparine</i>	<i>Polygonum convolvulus</i>
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	<i>Heliotropium europaeum</i>	<i>Setaria italica</i>
<i>Cardamina hirsuta</i>	<i>Lamium amplexicaule</i>	<i>Sonchus tenerrimus</i>
<i>Calendula arvensis</i>	<i>Malva parviflora</i>	<i>Stellaria media</i>
<i>Chenopodium album</i>	<i>Matricaria inodora</i> [estatge	<i>Veronica hederifolia</i>
<i>Cichorium intybus</i>	subalpí]	<i>Veronica persica</i>
<i>Convolvulus althaeoides</i>	<i>Medicago lupulina</i>	
<i>Cynodon dactylon</i>	<i>Medicago polymorpha</i>	

LITERATURA

«Va caminant pel prat la bella corretjola, tocant entre les flors sa campaneta sorda. Los cors s'han adormit: va a veure si els deixonda dient: «ameu a Déu, ameu a Déu, que és hora». [MOSSÈN CINTO VERDAGUER].

PROPIETATS MEDICINALS

- analgèsica
- antiangiogènica (p.p, estatina-C)
- aperitiva
- carminativa
- colerètica
- depurativa
- diürètica
- febrífuga
- laxant
- purgant
- vulnerària

USOS MEDICINALS

- artritis
- asma
- càlculs biliars
- càlculs renals
- càncer
- catarro
- dermatitis
- dismenorrea FUL
- dolors
- durícies
- eritemes
- esplenitis
- febre REL (suc), FLO
- ferides
- gasos digestius
- hemorràgies menors UE
- hemorroides
- icterícia
- *Leishmania major*
- mal de queixal
- metrorràgia FUL
- picades d'aranyes FUL
- picades d'insectes
- picors
- restrenyiment
- talls
- tumors
- úlceres cronificades
- úlcera d'estómac

ALTRES USOS

Les tiges fines es poden fer servir per lligar algunes plantes, tot i que el lligam no durarà gaire. De la planta se'n pot extreure un tinc verd. Un recobriment de nanopartícules d'òxid de Zinc formades amb ajuda de l'extracte de les fulles evita la corrosió de l'acer.

POSSIBLE TOXICITAT

Almenys als cavalls els produeix fibrosis intestinal. En ratolins una dieta amb només aquesta planta provoca necrosis hepàtica, gastritis i ulceracions al tub digestiu. Dosi menors provoquen gastritis i algunes lesions al fetge. La DL50 en ratolins és de 500 mg/Kg/dia i.p. A 200 mg/Kg p.o. redueix els tumors en un 70%.

ALGUNS EFECTES FISIOLÒGICS

L'estatina C és un proteoglicà que frena 100 vegades més que el cartílag de tauró l'angiogènesis. Incrementa el desenvolupament i l'activitat dels limfòcits. I, sota, vigilància hospitalària, es pot recomanar contra càncer d'ovaris, de mama i de tiroides.

PRINCIPIS ACTIUS

- àcid 11-S-hidroxi-heptadecanoic
- àcid cafeic
- àcids arvensics (glucosídics): E-L
- àcid tànnic
- agents tànnics
- alfa-amirina
- beta-sitosterol
- Cadmi (fins a 1500 ppm)
- calistegines REL
- campesterol
- convolvulina
- Coure (fins a 560 ppm)
- Crom (fins a 3800 ppm)
- cuscohigrina
- estatina-C
- estigmasterol
- glucretina
- glucòsid cardíac
- higrina
- meso-cuscohigrina
- n-alkans
- n-alkanols
- proteglicans = estatina C
- pseudo-tropina
- resina REL 5%
- resina glucosídica
- taní
- tropina
- tropinona

flors rosades i fórmula de l'àcid glucosídic del *Convolvulus arvensis*

